

Antepfistiğinde İçkurtları

Mayıs ayı sonunda antepfistiği meyvelerinde görülen kararmaların nedeni Antepfistiği İç kurtlarından kaynaklanmaktadır.

Zararlı kışı meyve içersinde larva halinde geçirmektedir. İçkurtları ile ilgili Güneydoğu Anadolu Bölgesi Antepfistiği alanlarında yapılan

çalışmalarda Antepfistiği meyvelerinde zarara yol açan türlerin *Megastigmus pistaciae* Walker, (Hymenoptera, Torymidae) ve *Eurytoma plotnikovi* Nik. (Hymenoptera: Eurytomidae) olduğu belirlenmiştir.

Serpil KARADAĞ / Ziraat Yük. Müh.
Antepfistiği Araştırma İstasyonu Müdürlüğü

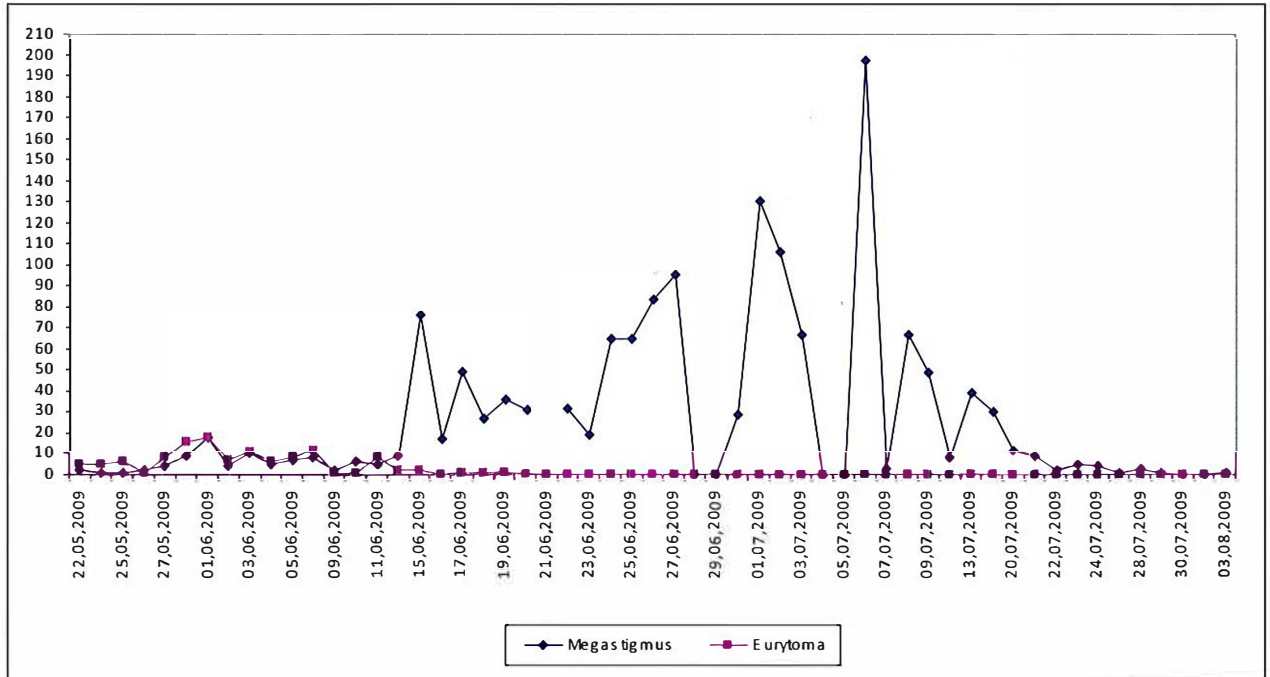
2. Eurytoma plotnikovi ergini

1. *Megastigmus pistaciae* ergini
2. *Eurytoma plotnikovi* ergini

Güneydoğu Anadolu Bölgesi antepfistiği alanlarında yapılan çalışmalarda her iki zararlının ergin çıkış dönemleri, maksimum ergin çıkış zamanı ve toplam ergin çıkış süreleri belirlenmiştir (Şekil 1).

Şekil 1 Gaziantep ili 2009 yılı Antepfistiği Meyve içkurtu (*Megastigmus pistaciae* Walker ve *Eurytoma plotnikovi* Nik) ergin çıkışı

Zararlıların ergin çıkışı, yıllara ve iklime göre değişiklik göstermektedir. Ayrıca zararlıların ülkemizdeki doğal düşmanları *M.pistaciae*'nin parazitodleri olarak; *Sycophila biguttata*, *Eurytoma pistaciae*, *Eupelmus urozonus* belirlenirken, *E. plotnikovi* nin doğal düşmanı olarak *Gugolzia karadage* belirlenmiştir. *Megastigmus pistaciae* ve *Eurytoma plotnikovi* Zarar Şekli

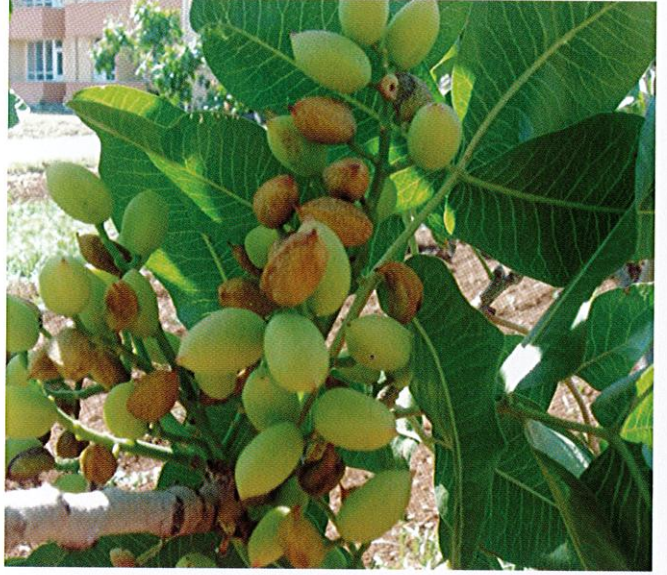

Şekil 1 Gaziantep ili 2009 yılı Antepfistiği Meyve içkurtu (*Megastigmus pistaciae* Walker ve *Eurytoma plotnikovi* Nik) ergin çıkışı

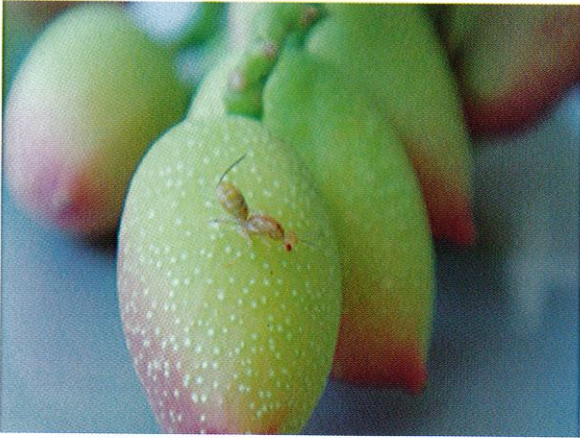
Mayıs ayı ortalarında çıkan erginler, yumurtalarını meyvenin etli kısmına bırakmaktadır. Bu kısımda siyah renkli bir halka meydana gelmekte ve reçine çıkışı olmaktadır. Bu meyveler kurumakta veya kah-verengileşmektedir (Şekil 2-3-4). Yumurtalardan çıkan larva, meyve embriyosuna girerek beslenmektedir.

Mücadelesi:

1. Mücadelesinde ilk ergin çıkışı önemlidir. Zararlının sorun olduğu bahçelerde; zararlı ile bulaşık meyveler bir kafes içerisinde bırakılmalı ve ilk ergin çıkışını takiben ilaçlama yapılmalıdır.
2. Bahçe içerisinde bulunan dallara yapışık bir şekilde kalan zarar görmüş meyveler ile depolarda yacacak olarak duran zarar görmüş meyvelerin nisan ayı sonuna kadar toplanıp imha edilmesi gerekmektedir.

Şekil 3. Meyvedeki Zararı

Şekil 2. *Megastigmus pistaciae* ergini

Şekil 4. Ergin çıkış delikleri

KAYNAKLAR

BOLU, H., 2002. Investigation on fauna of insect and mites in pistachio areas in south East Anatolia Region of Turkey Türkiye Entomoloji Dergisi 2002 Vol. 26 NO. 3 pp. 197-208
DOĞANLAR, M., DOĞANLAR, O., 2010. Turkish Journal of Zoology 2010 Vol. 34 No 1 pp 23-34
DOĞANLAR, M., S. KARADAĞ & Z. MENDEL, 2008. Pest status of the pistachio seed wasp, *Eurytoma plotnikovi* Nik. (Hym., Eurytomidae) on several varieties of *Pistacia vera* in Gaziantep province, Turkey, and in Israel. *Phytoparasitica* (in press).

DOĞANLAR, M., KARADAĞ, S. orijinal araştırma (Original article) Türkiye'de antepfistığı meyvelerinde zararlı ve yararlı olarak bulunan Chalcidoid arıların (Hymenoptera: Chalcidoidea) ergin ve larvalarının tanımları ve bunların ilişkileri
MART, C., UYGUN, N., ALTIN, M., ERKİLİÇ, L. and BOLU, H., 1995. General review on the injurious and beneficial species and pest control methods used in pistachio orchards of Turkey. *Acta Horticulturae*, 419: 379-385
ÖZER, M., 1958. Balıkesir ve Kütahya vilayetlerindeki yabancı Antepfistıklarında rastlanan bazı zararlılar üzerinde incelemeler. A. Ü. Zir. Fak.

Yıl, 8(2):111-120
RICE, R.E., MICHAILIDES, T.J., 1988. Pistachio seed chalcid, *Megastigmus pistaciae* Walker (Hymenoptera: Torymidae) in California. *Journal of Economic Entomology*. 1988, 81: 5, 1446-1449; 6 ref.
KARADAĞ, S., MART, C., SARP-KAYA K., KONUKOĞLU, F., GÜNDOĞDU, O., AKTAN M.A 2011 Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Antepfistığı Meyve İçkurdu (*Megastigmus pistaciae* Walker Hym.: Torymidae) 'nın Bazı Biyolojik Özelliklerinin Ve Doğal Düşmanlarının Belirlenmesi Türkiye IV. Bitki Koruma Kongresi 28-30 Haziran